

שערורית הקיסנות: מכרה

בראשית היו קיסנות המחצלות ליד נמל תל-אביב — כמו בסרטי אינדיאנים עתיקים מאולפני הוליווד של 1936, או כמו במעבדות 1950. מורי עירית תל-אביב היו פולשים לשפת-הים שמתחת לבית הקברות המוסלמי, בצפון העיר. מצויידים בתקציב עירוני ומוזיונים ביהדות-ברזל ופטישיזם, היו מגדרים את השטח, מותחים יתרים, מקימים קירות-מחצלות ובונים עיר עברית חדשה על גבעות החול.

הילדים, שהיו באים בעקבותיהם, היו בניהם של החלוצים. עם מכנסים קצרים וגופיה לבנה, היו יורדים בוקר-בוקר אל שפת הים, מתרחצים שעה, משחקים שעה, מעסים פלסטינה ובונים ארמונות חול. האחות בשמלה הירוקה היתה עוברת ביניהם ומשגיחה על הנקיון ועל הסדר. המורים היו עוורים להם להכין את שער ריהם, המורות היו מותחות את מפותחיות הילדים בעלות הכפתורים השחורים: "מי יבנה יבנה בית בתל-אביב?" והילדים במכנסים קצרים וגופיות נהנו מאד.

בניהם של חלוצי-החולות היו כבר פחות חלוציים. קיסנות המחצלות נעלמו. גושי לכלוך ואדיס-רחון תפסו את מקומם על שפת-הים. המורים לא האמינו עוד במשכורת העירונית, פנו לייסד בעצמם קיסנות משלהם. "נופש על שפת-הים!" הכריזו האחד, כשהוא מחלק רבבות עלונים מודפסים בהפסקות בין הלימודים. "שחיה בהר" רכת מצילים מוסמכים! הודיע השני בשמחה לכל הורה שדאג לחינוך הגופני של ילדיו, באשר הוא שם.

בשנה הראשונה היתה התעמולה שקטה. המורים הקימו לעצמם סככות-יוטה על חוף ימה של בתים, שכרו לעזרתם מורים אחי רים, שילמו כמה עשרות לירות לבוגרי שישיות ושביעיות בבגדים והובילו את הילדים מבתיהם לקיסנה בכל בוקר, ומן הקיסנה לבתיהם בכל צהריים.

העסק היה משתלם מאד. כל ילד שילם כמה עשרות לירות וזכה תמורתם בחצי יום חופש מברא, ברחצה בים הפתוח, בלימוד שחיה, במשחקים עם בני גילו בסביבה חינוכית ובניתוק זמני מהרחוב על כל מוראותיו: המכונית הדורסנית, האבן והזוחלמה. ההורים זכו גם הם: במשך מחצית היום היו פטורים מן הדאגה המתמדת לילד הפנוי במשך כל שעות היום מלימודים. כששילמו בעד החזקת ילדם בקיסנה היו בטוחים כי הוא נמצא בידים נאמנות. הקיסנה המודרנית היתה הפרוודור למחנה הצופי בכיתות הגבוהות של בית הספר העממי, או למחנה העבודה בכיתות

מי חתם? רפאל הלפרין, שזנח את מקצוע ההאבקות המקצועית ועבר לענף מכונני-היפוי והכוח, שולח את ידו בקיץ במקצוע נוסף: קיסנות הילדים. השנה הוא פירסם כי מרכז המורים והנגנות אישר קיסנותיו: מנהליו הסטודייס של תיאטרון המרכז חתמו על ההסכמים אתו.

במדינה

עתונות

כותרת השבוע

בהבוקר, מעל לידעיה של הכתב גרשון הנדל: "ב.ג. — ראש הממשלה ושר הבטחון, הדתות, הסעד, הרוואר ומ"מ שרה-חוק".

מפלגות

דו-קרב לאור השמש

על הקו היה סופר חרות, שלמה גקדימון. "קיבלנו את מכתבו של מר שמעון פרס אליך", הסביר למשה שרת. "הייתי רוצה לדעת מה תהיה תשובתך עליו".

משה שרת לא האמין למשמע אונניו. "מר פרס מסר את המכתב שלו לפירסום?" שאל בחוסר-אמון.

כשנענה לחיוב, החל להגיב במלים גרי גוות. אולם מיד עצר, הסביר כי ימסור את תשובתו המנוסחת לעתונות למחרת היום.

"לבו בידיו". כך החל השבוע סיבוב חדש בדו-קרב הדרמטי בין שני עסקי-מפי"א. הוא היה הרבה יותר חשוב מאשר ההתכתשות על אות ההגנה.

אם ישנם שני אנשים במדינה שאינם טובים לים איש את רעהו אפילו בראיה, הרי הם משה שרת ושמעון פרס. שרת בן 64 ופרס בן 34 אינם מייצגים רק שני דורות שונים, אלא גם שתי רמות תרבותיות שונות.

שרת, בן רוסיה, ופרס, בן פולין, גדלו שניהם מגיל צעיר בארץ-ישראל. אך תוצאות חינוכם היו רחוקות כרחוק מורח מן מערב.

שרת, קורא ספרים וכותב ספרים, הוא בלי ספק אדם תרבותי מאד. השכלתו אינה עמוקה במיוחד, אך מתפשטת על שטח רחב. במשך שנים ארוכות של עיסוק דיפי-לומטי, בהן נפגש עם גדולי העולם, קיבל ליטוש חיצוני שהפך אצלו לטבע שני. הוא רגיש מאד, נוקשה מאד ואפילו יהיר — אך איש לא האשימו עדיין בחוסר טאקט או דו-ראי.

פרס הוא ההיפך הגמור. הוא המוצר החינוכי של המפלגה אשר שרת נמנה עם מייסדיה. הוא גדל בדרך העסקנות האפורת, הצטיין לראשונה במאבקי-התככים שהשליט את מפא"י בקרב תנועת הנוער העובד. אמר גם טוען פרס כי היה תלמידו וחביבו של ברל כצנלסון, אך מאחר שטענה זו הושגה מעד אחרי מותו של המנהיג הקשיש, לא ניתן הדבר לבדיקה.

כוחו של פרס אינו בהשכלה או ברמה התרבותית. הוא טמון בתכונה מיוחדת, המציגת את גדולי הפרסומת האמריקאית: הכשרון להיראות כנים ומשכנעים גם בשעה שהם מוכרים סחורה מפוקפקת מאד. מי שמאזין לדברי פרס בחוג מצומצם, אינו מתרשם מרוחב תפיסתו או מברק אישיותו, אלא מכונות דבריו האפורים והשיגוריים. "הוא נושא את לבו בידיו", אמר עליו פעם עתונאי אמריקאי סקנני.

פרס חושב את שרת לעובר-בטל. שרת חושב את פרס לפרח מן הרחוב.

בעיטה לפני המיבצע. שמעון פרס היה הרוח החיה בקנוניה הגדולה, שסילקה את שרת מן הממשלה. יחד עם משה דיין, אהוד אבריאלי וטדי קולק, שיכנעו את ביגלי ערב מיבצע סיני, שנוכחותו של שרת רק תפריע — ואולי גם שאין כל טעם לתת לשרת חלק בעלייה-הפנה העתידים. הם גירשו את שרת בבוסת-פנים, כשם שגירשו קודם לכן את פנחס לבון מתפקיד שר הבטחון. שתי הקנוניות היו אות אזהרה: לא רק לגבי כוחה העולה של קבוצת המנהלים, אלא גם לגבי שיטת עבודתה.

ברגע שסולק שרת, חוסל למעשה משרד החוץ כגורם מנחה, הפך לשרות דואר דיפי-לומטי, בו ממלאים השגרירים תפקיד של דוברים. המדיניות נקבעה על-ידי ביגלי, בוצעה על-ידי שמעון פרס.

מאז מנהל פרס למעשה את המדיניות יש-ראל — במידה שיש דבר כזה. למורת רוחה של גולדה מאיר, שרת-החוץ הרשמי, המתנגדת מזה שנתיים על סף ההתפטרות, אירגן פרס מאחורי גבה את פרשת מטוסי-הנשק ומיבצעים רבים אחרים, שלא נודעו לציבור הרחב. ומכיוון שפרס הוא איש מוגבל מאד, בעל מחשבה שיגרנית והבנה מועטה בעניני אומות זרות והיות העולם, נשארה גם המדיניות הישראלית כזאת.

...יכולתי לאכול אפילו מאה מנות גלידה שאמא מכינה. זה נורא טוב, כי היא משתמשת אך ורק באבקת גלידה ויטה.

ויטה

אבקת גלידה

וניל * שוקולדה * מוקה * והמינים החדשים שקדיים ותות שדה

יותר קל עם אונברטל

צ'ל'נוע

זוכי שמש, גשם ושמשיות מחירים נוחים

תל-אביב, רח' הרכבת 50 טל. 5909

פדסי פיוס

מפעל הפיס

הזכיה הגדולה

נוסף

לפרס הגדול של 30,000 ל"י ולשני הפרסים הנוספים של 10,000 ל"י, כלי-אחד, יוענקו פדסי פיוס לבעלי הכרטיסים שמספריהם סומכים למספרים שזכו בפרסים הנ"ל.

פרטים בתכניה שאפשר להשיגה אצל כל מוכר כרטיסים מפעל הפיס.

30.000

500

250

453874 453875 453876 453877 453878 453879 453880